

VIJESTI IZ BISKUPIJA

ZAGREB

BOŽIĆNI KONCERTI

Objavljujemo kratka izvješća o božićnim koncertima koja smo uspjeli zabilježiti.

1. HRVATSKI SAKRALNI TRIO u sastavu: Klasja **Modrušan**, sopran, Kristina **Beck-Kukavčić**, mezzosopran i Jasna **Šumak-Picek**, orgulje održao je koncerte u župnim crkvama: 9. prosinca 1995. u Lučkom, 10. prosinca u Sv. Klari, 16. prosinca u Čazmi, 17. prosinca u Vrapču, 27. prosinca u crkvi ss. milosrdnica u Frankopanskoj i 7. siječnja 1996. u crkvi sv. Antuna u Koprivnici. Uz male izmjene u programu izvedena su djela J. S. Bacha, A. Vivaldija, I. Muhvića, R. Matza, I. Zajca, F. Couperina i pučke božićne popijevke.

2. DRUŽBA BRAĆA HRVATSKOG ZMAJA organizirala je 10. prosinca 1995. dobrotvorni koncert u crkvi sv. Katarine. Sav prihod od ulaznica predan je djeci poginulih zagrebačkih "Gromova". Na programu su bili skladatelji: W. A. Mozart, Toselli, J. S. Bach, F. Schubert, D. Zipoli, Ch. Gounod, I. Lukačić i V. Lisinski. Umjetnici su izveli još nekoliko duhovnih popijevki i splet božićnih popjevaka. Nastupili su Zbor HRT, Ljiljana **Labazan**, sopran, Mladen **Hausler**, bariton, Marija **Mlinar**, harfa, Josip **Klima**, violina, Hvalimira Bledšnajder, **orgulje** i Igor **Kuljerić**, dirigent.

3. COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA održao je dva božićna koncerta s istim programom: 18. prosinca u crkvi sv. Katarine i 6. siječnja 1996. u crkvi Bezgrešnog Začeca u zagrebačkoj Dubravi (hercegovački franjevci). Izvedena su djela Z. Kodalya, L. Cl. Daquina, G. G. Gorczickia, A. Vivaldija, J. S. Bacha, G. F. Händela, L. Županovića i B. Papandopula. Program su izveli: *Schola cantorum* i *Mješoviti zbor CPMS*, Danijela **Tomašić**, sopran, Cecilija **Pleša**, mezzosopran, Željko **Jurašinović**, tenor, Matiša **Rajčić**, bas, Zoran **Despot**, flauta, Georg **Draušnik**, oboa, Marijan **Kobetić**, fagot, Dejan **Ivanović**, gitara, Domagoj **Jugović**, orgulje i Imakulata **Malinka**, dirigent.

4. Ansambl LADO održao je svoj već tradicionalni božićni koncert u Zagrebačkoj prvostolnici 21. prosinca. Vrijedno je zabilježiti da je koncertu prisustvovao i zagrebački kardinal Franjo Kuharić. U prvom dijelu programa bila je na repertoaru praizvedba pučkog oratorija za soliste, zbor i orkestar *O vreme prelučeno* autora Marijana **Makara** koji je i dirigirao izvedbom. U drugom dijelu izvedena je oratorijska kantata *Irič se Bogom učini* Ljube Stipišića Delmate. Izvedbom je ravnao Bojan Pogrmilović.

5. Petrinjski zbor SLAVUJ 21. prosinca u *Hrvatskom domu* u Petrinji izveo je niz božićnih popjevaka i nekoliko duhovnih skladbi. Izvoditelji su bili kao gošće Blaženka **Milić**, Gertruda **Munitić** i Martina **Gojčetić** uz orguljsku pratnju Ane **Jerko-vić**. Dirigirao je Josip degl'Ivellio. Sljedeći dan izveden je isti program u crkvi Sv. Križa u Sisku kao znak zahvalnosti Sišćanima za svu pomoć koju su Petrinjcima pružali u prošlom nametnutom ratu.

6. GLAS KONCILIA organizirao je božićni koncert u košarkaškom centru "Dražen Petrović". Koncertu je prisustvovao i kardinal Franjo Kuharić kome je nakon koncerta predan sav

prihod od ulaznica namijenjen za popravak Zagrebačke Prvostolnice. Ove godine nastupilo je najviše izvoditelja: preko trideset župnih zborova iz Zagreba i okolice, *Mješoviti zbor HRT*, četiri dječja zbora, tri skupine pjevača te deset solista. Izvedbe su pratili Simfonijski i tamburaški orkestri HRT pod ravnanjem svojih dirigentata.

7. ROTARY CLUB ZAGREB organizirao je dobrotvorni božićni gala koncert u korist djece koja su ostala bez roditelja za slobodu Hrvatske. Na programu su bila djela Corellija, Haydna, Händela, Glucka i Mozarta. Na svršetku koncerta *Zagrebački solisti* i *Dječji zbor Zvezdice* izveli su nekoliko božićnih narodnih popjevaka.

8. SIMFONIJSKI PUHAČKI ORKESTAR HRVATSKE VOJSKE pod pokroviteljstvom Političke uprave Ministarstva obrane održao je 20. prosinca koncert u dvorani "Vatroslav Lisinski" pod nazivom "Božićni san". Pod dirigentskom palicom Miljenka Prohaske umjetnici su izveli hrvatske i inozemne božićne popijevke i ostale skladbe posebno pisane za koncertno izvođenje. Osim orkestra nastupili su: sopranistica Ljiljana **Šišeta Vrbančić** i *Djevojački zbor "Zvezdice"*. Sav prihod bio je namijenjen djetetu hrvatskog branitelja za kupnju glazbenog instrumenta.

9. ZAGREBAČKI LIJEČNICI PJEVAČI 21. prosinca na koncertu u crkvi sv. Katarine izveli su preko deset hrvatskih božićnih popijevki u raznim obradama i šest božićnih popjevaka drugih naroda. Kao solisti nastupili su: Ivanka **Boljkovac** kao gost i Željko **Jurašinović** uz orguljsku pratnju Hvalimira **Bledšnajder**. Zborom je ravnao Mijo Bergevec.

10. RENESANSNI VOKALNI ANSAMBL "VATROSLAV LISINSKI" izveo je 27. prosinca božićni koncert u *Galeriji Studentskog centra*. Veći dio programa bio je sastavljen od hrvatskih božićnih popjevaka i božićnih pjesama iz doba renesanse. Izvedena su djela T. Morleya, O. di Lassa, W. Byrda, G. P. da Palestrine, J. Skjavetića, L. Marenzia, J. de Presa, C. Jannequina i drugih. Ansamblom je ravnala Heda **Gospodnetić**.

11. ZBOR ŽENSKE OPĆE GIMNAZIJE i VRTIĆ SESTARA MILOSRDNICA 20. prosinca u dvorani Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu na Šalati priredili su božićni koncert. Na programu su bile božićne popijevke iz različitih krajeva naše domovine. Zborom je ravnala s. M. Elizabeta **Persić**, klavirsku pratnju dale su s. Matea **Krešić**, Dalija **Mock**, Marija **Bošnjak**. Kao solistice nastupile su Helena **Halamić**, Nella **Katić**, Viktorija **Kovačević**, Maja **Pollak** i Anita **Martinović**.

J. K.

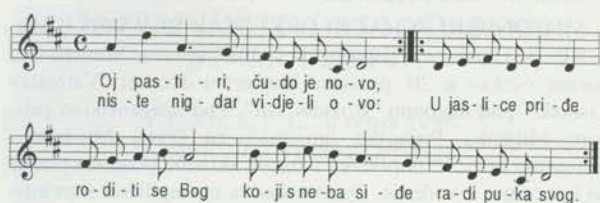
BOŽIĆNE POPIJEVKE U VIROVITICI

Pod vodstvom franjevac, koji su uvijek brižno njegovali liturgijsko pjevanje, Božji narod župe sv. Roka u Virovitici, ne suzdržavajući radost nad božićnim otajstvom, rado i zanosno pjeva pučke božićne popijevke. Kroz božićno vrijeme složno odzvanja *Kyrie eleison*, *Svim na zemlji*, *Radujte se narodi*, *U to vrijeme godišta*, *O, Belleme*, *Danas se čuje*, *Tri Kralja jahahu*, *Narodi nam se*. U neke je narod utisnuo vlastiti pečat pod dvostrukim vidom. U nekim se popijevkama pjevaju malo izmijenjene riječi, a u nekima je izmijenjena i melodija. Iznenađuje da izmjene u tekstu i napjevu svi, mlađi i stariji, složno pjevaju – ponosni na svoje vlastitosti. Evo ih:

Popijevka *Djetešce nam se rodilo* koja pjeva o Djetešcu, Sinu Božjemu, kojega je rodila Djevica, a Otac mu dao ime Isus, nema uobičajene početne riječi prijevka "Isuse mileni ..." već: "Isuse srdačni, Bože moj ...".

Oj pastiri, čudo novo ističe zadivljenost betlehemske pastira andeoskim navještajem Božića. Riječi prvog retka malo su proširene: "Oj pastiri, čudo je novo". Neobičan je i treći redak iste kitice: "U jaslice pride roditi se Bog", dok su riječi druge i treće kitice jednake kao i svugdje. Napjev je vlastiti premda je sličan onom iz *Pjevajte Gospodinu pjesmu novu* br. 811. Karakterističan je i dulji prijev nego obično.

Oj pas-ti-ri, ču-do je no-vo,
nis-te nig-dar vi-dje-li o-vo: U jas-li-ce pri-de
ro-di-ti se Bog ko-ji s-ne-ba-si-de ra-di-pu-ka svog.

Vesjele ti navješćujem, koja izražava okupljanje Božjeg naroda oko Novorodenoga u posljednjem retku druge kitice umjesto: "U toj stalici" ima izmijenjeni tekst: "U kolijevčici, sve na slamici". I napjev je malo izmijenjen od sedmog do desetog takta:

kog stvo-re-nje sla-ko sla-vi, štu-je, di-či jer je pra-vi

Čestit svijetu nosi snažnu poruku samim naslovima: "Sunce-Isus, Maleni, Kralji, Uzdisani, Obećani, željni Spasitelj, svijeta Razveselitelj". Ta popijevka pjeva se u Virovitici posebnim napjevom. Sačinjavaju ga dvije melodije: prva od četiri i druga od osam taktova. Obje melodije se ponove. Riječi prijevka pjevaju se kao druga kitica. Stoga izgleda kao da prijevka nema, premda se druga kitica uvijek pjeva nakon prve. Tako se svaka melodija otpjeva četiri puta.

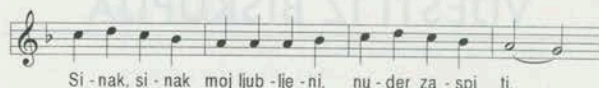
Čes-tit svi-je-tu da-nak sve-mu
jer o-gra-nu sun-ce nje-mu.
Tuž-ni mrak je pro-ša-o,
sun-ce, I-sus do-ša-o.

Popijevka Trim kraljima *Nebo daj oku* ima vlastiti napjev:

Ne-bo daj o-ku zvijez-du vi-so-ku vid-je-ti:
jer tri-ju kra-lja sta-zi-cu va-lja sli-je-ti-ti, sli-je-di-ti.

Slatka uspavanka *Oj Djetešce moje drago*, koja se nalazi u *Slavimo Boga* br. 218, pjeva se malo izmijenjenim napjevom. U drugom taktu prva nota je "f" i malo zatim u petom i šestom taktu se pjeva:

Si-nak, si-nak moj ljub-lje-ni, nu-der za-spi-ti.

Tako peti i sedmi takt imaju isti napjev.

Ponoćka tradicionalno počinje popijevkom:

*Dvanaesta je ura sad
jurve izbila,
kad je čista Djevica,
sajna rajska zornica
Boga rodila, Boga rodila.
Anđeli dohajaju, vesel glas donošaju,
sreća velika, sreća velika.*

Njezin napjev nalazi se u *Pjevajte Gospodinu pjesmu novu* br. 830 *Radosna je nam vura*, s drugačijim riječima i dvjema izmjenama u napjevu. U trećem taktu izmijenjena je jedna nota:

jur-ve iz-bi-la

Peti pak takt ima dvije osmine, a ne osminu s točkom i šesnaestinu kao što je u *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*.

S tim se pučkim božićnim popijevkama, uz nekoliko zbornih, raspjevano božićuje u Virovitici. A vlastitosti su plod nastojanja da se Božić što više približi Božjem narodu. Na njih bi stari Latinac dometnuo: "Varietas delectat!"

Franjo JESENOVIĆ

DVIJE GLAZBENE VEČERI U VITOVITICI

U virovitičkoj baroknoj crkvi sv. Roka vrijeme Došašća obogatilo su dvije glazbene večeri: jedna instrumentalna, koju su priredili *Zagrebački solisti* i druga vokalna na kojoj su pjevali zborovi Virovitice.

* * *

Zagrebački solisti, već na početku Došašća, 5. prosinca, najavili božićno vrijeme i stvorili toplo božićno raspoloženje božićnim *Concertom grossom "Di natale"* A. Corellija; zatim su izveli razigrani *Koncert za dva čela, gudače i čembalo* u g-molu A. Vivaldija; pa dvostavačni dražesni *Concertino* br. 2 u G-duru G. B. Pergolesija i dugu, romantičnu *Serenadu za gudače* u C-duru op. 48 P. I. Čajkovskog.

Slušatelji, koji su ispunili crkvu, uživali su u vrsnom izvođenju birane glazbe i nagradili dugim pljeskom širom svijeta proslavljene glazbenike.

* * *

Na prvi dan božićne devetnice, 17. prosinca, zborovi Virovitice održali su također u crkvi sv. Roka božićnu glazbenu večer. Sudjelovala su dva mješovita zbora: *Crkveni zbor sv. Cecilije* i *HPD Rodoljub*, ženski zbor umirovljenka i učenici osnovne glazbene škole Jan Vlašimsky s instrumentima.

"Simbol Božića", razigrani *Dudaš* u F-duru Fortunata Pintarića, uveo je slušatelje u vedro božićno raspoloženje. *Crkveni zbor sv. Cecilije* otpjevao je drevnu uspavanku *Spavaj Sinko* iz *Cithare octochordae* 1723. u harmonizaciji Franje